

Xabier Letona

◆ ARGIAKO ZUZENDARIA

DANI BLANCO

Independentisten aukera berriak

BERLINGO, harresiaren erorketa, SESBen desagerpena, estatu berrien sorrera... Gogoratzen? Krisi guztietan dira aukerak eta egungoarekin ere Europako hainbat herrik izan dezake berea. Aukera horiek sustatu nahi dituzte joan den astean Sardinian sortutako Europako alderdi independentisten elkarrizketarako sare berriak.

2014a hurbildu ahala Eskoziako erreferendumak haize emango die Europako mugimendu independentistei. Azken urteetan, adibidez, independentziaren ideia bereziki indartu da Katalunian, eta horren ispilu izan zen iragan marxtoan Kataluniako Biltzar Nazionala eratu izana.

ko kideek publikoki aitortu dute manifestazio arrakastatsua desio dutela, horrek hilaren 20an Masen posizioa indartuko duelako Mariano Rajoyrekin izango duen bileran.

Bai, baina ez, hori da CiUren etengabeko posizioa independentizierakiko eta orain arte behintzat baliagarria izan zaio. Horren adibide da Kataluniako Legebiltzarreko azken hauteskundeetan 62 eserleku atera zituela (135etik). Baina ez da zalantzarik oso argi ibili beharko duela herritar askoren independentzia nahiarekin, bere oinarriaren zati handi batekin besteak beste. Masek berak ere bere botoarekin sostengatu zituen 2009ko erreferendumak.

honetako arazo nagusiak. Solidari-tatek eta CUPEk, adibidez, errotik baztertzen dute Espainiarekin edozelako itun fiskal egitea, eta ERCk, ICV eta CiUk argi ikusten dute itun fiskala behar dela (EAEko kontzertuaren gisakoa). Datorren asteartean ikusiko dira manifestazioaren arrakasta maila eta bere ondorioak, baina ez da zalantzarik independentismoak gora darraiela Katalunian. Eta bitxienetakoa –seguruenik hemen horrela ez delako–, independentismoaren indarra, alderdietan baino, herri mugimenduetan dagoela, oraingoz behintzat.

ETA EUSKAL

INDEPENDENTISMOA?

Ez da zalantzarik hainbat faktorek berau indartu egin dutela, nagusiki egoera politiko berriak. Bate-tik, independentzia argi eta garbi aldarrikatzen duten Bilduk eta Amaiurrek emaitza ikusgarriak lortu dituzte azken hauteskundeetan, eta bestetik, Espainiaren egoera larria medio, harengandik urruntzeko ahotsak gero eta ozenagoak eta zabalagoak dira, baita jeltzaleen artean ere.

Independentismoa indartsu da Euskal Herrian, baina ez du garbi independentziantz nola egin. Batetik Ipar Euskal Herrian eta, batez ere, Nafarroan, abertzale-tasunak gehiengorik ez duelako, eta bestetik, eta nagusiki, EH Bildu eta EAJren artean bide hori egiten hasteko adostasunik ez dagoelako. Krisiak eta ETArek ondorengo aroak aukera berriak jarriko dituzte mahai gainean eta mugimendu abertzaleak hausnarketa sakona egin beharko du independentiziarako estra-tegiak birpentsatu, adostu eta indarrean jartzeko. ■

Eta bitxienetakoa –seguruenik hemen horrela ez delako–, Kataluniako independentismoaren indarra, alderdietan baino, herri mugimenduan dagoela

Espainiako Konstituzio Auzite-giak 2010ean katalanek onartutako erreferenduma atzera bota izanak hegoak eman zizkion mugimendu independentistari. Egungo krisiak, Kataluniaren erreskateak eta itun fiskalaren inguruko ika-mikek ere berau sendo elikatzen jarraitzen dute. Katalanen gehiengo oso handiak amorrus bizi ditu Madrilgo inposaketak, beste kontua da horietako zenbatak bereganatzen duen independentziaren ideia, baina gero eta gehiagok.

Datorren Diadaren egunean, hilaren 11n, izango da neurgailue-tako bat: inoizko independentzia-ren aldeko manifestaziorik handie-na egin nahi du Kataluniako Biltzar Nazionalak. Artur Masek azkenean manifestazioan ez izatea erabaki zuen, baina bere gobernu-

Ordezkaritza instituzionala lortzea eta banaketa dira Katalu-niako independentismoaren arazo nagusienak. Independentzia argi eta garbi bultzatzen duten alderdiek, adibidez, 14 boto besterik ez zituzten lortu 2010eko hauteskunde autonomi-koetan. Eta banaketak ere ez dira atzo gauekoak. ERC eta Solidari-tat-en arteko ika-mikak eta harre-man txarrak ohikoak dira Lege-biltzarrean, eta azken udal hauteskundeetan gehien hazi den mugimendu independentistak –CUP ezkertiarra (20 zinegotzi-tik 121era)–, ez du Biltzarrak dei-tutako manifestazioa sostengatu-ko.

Egungo autonomiarekiko jokaera eta, bereziki, itun fiskalare-kiko desadostasunak dira une